

«قسمت سوّم»

خلاصه پروژه‌ها و پایان نامه‌ها

سازمان تحقیقات خودکفایی بسیج

در این بخش از مجله به معرفی پایان نامه‌ها (دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری) و پروژه‌های تحقیقاتی انجام شده از سوی سازمان تحقیقات خودکفایی بسیج که عمدتاً کاربردی می‌باشد می‌پردازیم، که خلاصه برخی از آن در این بخش مورد مطالعه علاقمندان قرار خواهد گرفت ولی بخش اعظم پایان نامه‌ها و پروژه‌های انجام شده در مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات پژوهشی سازمان موجود می‌باشد که در صورت نیاز، علاقمندان و محققین می‌توانند با شماره‌های ۶۰۲۱۰۹۹، ۲۵۷۷۰۱۶ و ۶۰۲۱۰۵۵ مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات پژوهشی تماس و هماهنگی لازم را به عمل آورند.

ویژگیهای بسیج و بررسی نقش بسیجیان روستا.....

محمد رضا خرمی

بسیج یک تشکل محلی و مردمی بوده و در اکثر روستاها دارای پایگاه مقاومت سازمان یافته و فراگیر بین مردان و زنان و عموم قشرهای نوجوان و جوانان و بزرگسالان است و نیز دارای نیروی زیاد و فعال و علاقمند خدمت رایگان به مردم بوده و تجارب آموزشی و خدماتی کافی در جبهه و پشت جبهه را دارد، و می تواند نقش بسیار فعالی را در نهضت ترویج و توسعه روستایی داشته باشد و همانند جبهه های جنگ، تحول چشمگیری را در جبهه سازندگی به وجود آورد.

این تحقیق با عنوان «ویژگیهای بسیج و بررسی نقش بسیجیان روستا جهت مشارکت در ترویج و توسعه روستا» با هدف بررسی گسترش فعالیت های آموزشی، ترویج از طریق آموزش بسیجیان در نقش مددکاران محلی و بهره مندی از نیروی مشارکت داوطلبانه آنان جهت توسعه روستاها و به منظور ارائه رهیافتی نو و عملی و امکان پذیر در مکتب آموزشی ترویج می باشد، که در شهرستان بهشهر واقع در استان مازندران انجام گرفت.

در این تحقیق (که از نوع تحقیقات توصیفی می باشد) ۵ ویژگی بسیج به عنوان فرضیات تحقیق در نظر گرفته شده است:

۱ - بین انگیزه مذهبی مشارکت کنندگان «بسیجیان» و میزان پایداری برنامه های ترویج و توسعه رابطه مثبت وجود دارد.

۲ - بین فراگیر بودن تشکیلات (بسیج) و میزان فراگیر شدن برنامه های ترویج و توسعه رابطه منطقی وجود دارد.

۳ - محلی بودن آموزشگران (بسیجیان) موجب اعتماد و پذیرش بیشتر نوآوریها توسط مردم محلی می شود.

۴- بین تجربه آموزشی آموزشگران (بسیجیان) و میزان توفیق آنها در برنامه‌های آموزشی رابطه مثبتی وجود دارد.

۵- بین رهبری محلی (بسیجیان) و میزان پیروی مردم رابطه مثبت وجود دارد.

با توجه به وسعت جغرافیایی کشور ایران و وجود بیش از ۶۵۰۰۰ روستای دارای سکنه که شدیداً نیازمند خدمات آموزشی ترویج و توسعه روستایی هستند، ولی متأسفانه به علت کمبود مروج، ارگانها و نهادهای مسئول، موفق به تحت پوشش قرار دادن تمام این روستاها جهت فعالیتهای آموزشی نشده‌اند، در حالی که در حال حاضر نیروی انسانی کمتر از ۵۰۰۰ نفر مروج موظف و غیر موظف برای ۶۵۰۰۰ روستای کشور وجود دارد. با این حساب لااقل به ۶۰۰۰۰ نفر مروج و دهه‌ها هزار دستگاه وسیله نقلیه و ... راننده نیاز هست، که این تعداد هزینه زیادی را می‌طلبد و ثانیاً سرکشی مروجین و تردد آنان بین شهر و روستا - به طور مستمر و روزانه - نیز تقریباً مشکل است. پس بهترین راه، استفاده از نیروهای بسیجی محلی می‌باشد، که هم مورد اعتماد مردم هستند و همینطور به علت بومی بودن خود مروج می‌تواند با کمک دولت با تهیه وسایل نقلیه و به کارگیری وسایل مورد نظر کشاورزی از هزینه‌های اضافی که بر دوش دولت می‌تواند سنگینی کند بکاهد.

با توجه به موارد فوق هدف اصلی از انجام این تحقیق، بررسی توسعه فعالیتهای آموزشی ترویج توسعه روستاها از طریق تعلیم و پرورش بسیجیان روستائی، اهداف اختصاصی زیر دنبال شده است:

- ۱- شناخت و تعریف توسعه عمران روستایی و اصول و شاخصهای آن
- ۲- شناخت و تعریف ترویج کشاورزی و اصول و نقشهای آن در روستا
- ۳- شناخت و تعریف مروج ووظایف و نقشهای او در ترویج
- ۴- شناخت و تعریف مشارکت مردمی و جایگاه آن در ترویج و توسعه روستایی
- ۵- شناخت و تعریف بسیج و بسیجی و جایگاه آن در قانون و وظائف آن در جامعه
- ۶- شناخت فعالیتهای بسیج در امور اجتماعی و نمونه‌های عملی آن.

۷- شناخت ویژگیهای بسیج در رابطه با ترویج و توسعه روستایی. این تحقیق از نوع تحقیقات توصیفی و تحلیلی می‌باشد که در آن ارتباط بین بعضی ویژگیهای بسیجیان روستائی و میزان توفیقات آنان در نقش مددکاران ترویجی جهت اشاعه فنون و نوآوریها در روستا مورد تحقیق قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که:

الف- نیروهای بسیجی جوانتر و باسوادتر از کشاورزان روستا هستند. از این عامل می‌توان به عنوان پلی بین متخصصین و مردم استفاده کرد.

ب- کشاورزان از روشهای جدید آگاهی نداشته و آموزش کافی ندیده‌اند.

ج- به علت کمبود مروج، تماس مروجین با روستائیان بسیار کم است و لازم است برای رفع آن اقدام نمود.

د- در حال حاضر امکان پذیرترین راه حل کمبود مروج، استفاده از نیروهای مستعد محلی است.

ه- بسیج بیشترین فعالیتهای آموزشی را در سطح روستا در مقایسه با سایر نهادهای آموزشی دارد.

و- فرضیات تحقیق یعنی مؤثر بودن انگیزه مذهبی، تجربه آموزشی، محلی بودن مروج، گستردگی تشکیلات و رهبری محلی، بسیجیان را در موفقیت آنها تأیید نموده است.

پیشنهادات:

۱- لازم است مسئولین رده‌بالای بسیج به مسئولان ترویج و توسعه مبنی بر همکاری و مشارکت جواب مثبت دهند.

۲- لازم است جهت بهره‌گیری از نیروهای بسیجی مسئولین ذیربط برنامه‌ریزی صحیح نموده و خط مشی روشنی را ارائه نمایند.

۳- لازم است بسیجیان در نقش مددکار آموزشهای لازم را ببینند.

۴- شروع کار در ۱۰ درصد روستاها (۶۵۰۰) روستا تحت پوشش مرکز خدمات یا در یکی از شهرستانها به صورت آزمایشی اجراء و ارزیابی شود.